

BUDAI KULVÁROS

Ekkor már az Ágoston rendház, illetve már plébánia is elvált a templomtól. Közöttük folyt át a Tettye, melynek medrét a templomtól kissé távolabbra helyezték át.

A régi Sörház utcai sörfőző ismét üzembe került és maradt, amíg Scholcz sörfőző meg nem építette modern sörgyárát a városon kívül. Eladta a város a mészárszékeket is. Megvette Hamerli János a Tettye völgyében a Vincze utca 13-15 számú telket, egy kordoványos műhelyt és elkezdte benne a kesztyűbőr gyártását. Ez 1877-ben történt. De amikor 1899-ben végre szabályozták a Vince utcát, rájöttek, hogy a város által megvett Kniffer fűrészmalom telkének nagyobb részét is elfoglalta. A kesztyűgyár csak ebben a században jött fel a völgyből a Ferenc utcába.

A marhavásárt kitelepítették a városból és helyébe áthozták a Szent István térről a terményvásárt. Ezért lett a Marhatérből Vásártér. De a Római császárhoz címzett fogadó cégére is változott. Először szerényebben, csak a Hét választófegyedelem cégére alatt huzódott meg, majd Hét fejedelem lett belőle, amit akár még magyarnak is lehetett értelmezni. Kitartott mellette, amíg csak Népbüfévé nem lett. A Vásártérre nyílt a kapuja az Első pécsi omnibusz társaságnak is. Végül a Vinkler bioszkop sátra adott jelentőséget a tér délnyugati sarkának.

A hóhér házat a Citrom utcából valahová a balokányi temető területére telepitették ki. Amikor ott temetőt kellett csinálni, áthelyezték a vesztőhely közepén lévő kőfejtő elé. Majd mikor a vesztőhelyet 1843-ban lebontották és később a város első embere nem a bíró, hanem a polgármester lett, a hóhérház gyepmesteri telepként élt tovább. Mellette a döngyözőhellyel. Most Bokor utca 5 szám a címe.

Mivel a város kelet felé tulnőtte a vámházakat, úgy a felső, mint az alsó vámházat eladták és helyettük a Felsővámház utcának a budai országútba való betorkolásánál építettek ujat. Igaz, hogy a Balokány alatt, a basamalmi uton is kellett egyet építeni.

A dinasztia alapítója, Zsolnay Miklós kereskedő megvette Piacsek Antal Felsővámház utca 80. számú telkét és az ott lévő tégláégetőjét 1851-ben. Ignác fiának adta, aki ott kőedénygyárat létesített. Mivel a gyárral gazdasági bajok voltak, átvette Zsolnay Vilmos 1864-ben és megvetette a mai gyár alapjait. Ehhez hely kellett. Megvásárolta a szomszédos telkeket, kerteket, házakat és mint térképünkön jól látható, kialakult a mai gyártelep. Bár ebben Zsolnay utódainak is volt részük. Még utolsó aktusként 1894-ben kérte a várostól, adja el neki a vesztőhely dombot a kőfejtővel és a gyepmesteri telepet. A város hajlandó is volt erre, ha kijelölt helyen új gyepmesteri telepet épít. Ezt meg is tette. A gyepmesteri telepet átépítette munkáslakásokká. Utódaira maradt, hogy a Major utcának a Zsolnay Vilmos utcába való betorkolását vagy 30 méterrel nyugatabbra tegyék és az így nyert területet is a gyárhoz csatolják. Ugyanez a sors érte a vámházat is. A város a jobb közlekedés érdekében a Felsővámház utca torkolatát he-